

Ένας παρ - εξηγημένος άγιος: ο όσιος Παΐσιος ο αγιορείτης

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ισχυρή πλειοψηφία - για να μιλήσουμε με όρους πολιτικής επικαιρότητας - των σημερινών Νεοελλήνων αξιώθηκε όχι απλά να μάθει, αλλά και να γνωρίσει εκ του σύνεγγυς τον νεοκαταταγέντα όσιο της Εκκλησίας μας Παΐσιο τον αγιορείτη (+1994). Μεταξύ αυτών καυχάται εν Κυρίω και η ελαχιστότητα του γράφοντος για την τιμή που του επεφύλαξε η θεία πρόνοια να συναντήσει πολλάκις και να συνομιλήσει με την τεράστια και εμβληματική αυτή μορφή της Ορθοδοξίας των εσχάτων χρόνων που διανύουμε.

Όποιος είδε από κοντά τον Άγιο, κατάλαβε πρώτα και πάνω από όλα, τι εστί Άνθρωπος στο ουσιώδες περιεχόμενό του και εν ταυτώ διαισθάνθηκε – προσέψαυσε, έστω και επ’ ελάχιστον και αμυδρώς, τι εστί Θεός, μάλλον ο Θεός μας, της αρχοντικής, της ακριβής, της πατρικότατης αγάπης. Δεν είναι σκοπός

μας εδώ να απαριθμήσουμε τις προσωπικές μας εμπειρίες από την αγιότητα του ανδρός, όπως ενδεικτικά αναφέρουμε την εκπλήσσουν επίκληση του ονόματος τού κατά σάρκα αδερφού όταν τον συνάντησε πρώτη φορά, χωρίς φυσικά να τον γνωρίζει εκ των προτέρων, την προφητεία του για τη μελλοντική κοίμηση συγγενικού προσώπου, η οποία εξεπληρώθη θαυμαστώ τω τρόπω, ή και την απάντηση σε ερωτήματα, πριν ακόμη εκφρασθούν λεκτικά προς τον αγιορείτη ασκητή. Όλα τούτα είναι απλώς εν(απο)δεικτικά της δαψιλούς Χάριτος του πατρός και μείζονα σημασία έχουν μάλλον για τους πιστούς παρά για τους εκτός και κατά της Εκκλησίας και του Θεού. Στόχος μας, όμως, εν προκειμένω είναι να (δια)λύσουμε τόσο αναδρομικά, όσο και προληπτικά, κάποιες παρερμηνείες των λόγων και των έργων του νεοφανούς Οσίου, χωρίς φυσικά να έχουμε την εσφαλμένη εντύπωση ότι χρήζει της δικής μας ασθενέστατης απολογητικής η φήμη του αγίου Παϊσίου.

Αφορμή, λοιπόν, του παρόντος αποτέλεσε ένα μικρό κείμενο στο fb, αλλά και μια πρόσφατη συζήτηση με φίλο αμφισβητία της ορθοδόξου παραδόσεως, σύμφωνα με τα οποία διαμορφώθηκε κάποια άποψη επί των βασικών αξόνων πάνω στους οποίους κινούνταν – εργάζονται – και θα δρουν εξάπαντος όσοι προσπαθούν να παραχαράττουν, να καπηλεύονται και να εκμεταλλεύονται εκνόμως το τίμιο όνομα, τη διδασκαλία και τη δόξα του μεγάλου αυτού ασκητή. Θα συμπύκνωνα σε τρεις λέξεις την πλαστογράφιση τούτη: εθνικιστής, ομοφοβικός, μισογύνης. Ίσως τα δυο τελευταία θα αποτελούσαν κάλλιστα μαζί μια ενότητα. Η ουσία πάντως όλων αυτών εστιάζεται στην κατάφωρη παραποίηση της αλήθειας και της αγιότητας του γερο Παϊσίου.

Ξεκινάω από το τελευταίο. Μου παρέθεσαν ένα απόσπασμα από επιστολές του Οσίου σε αρχάριους και υποψήφιους μοναχούς, στο οποίο εντόπισαν, υποτίθεται, μισογυνισμό. Η προφανής πραγματικότητα των εξωκειμενικών στοιχείων της επιστολής – ήτοι των παραληπτών και της στοχοθεσίας της να προφυλάξει τους άπειρους και νέους από τη σφοδρότητα των σαρκικών παθών και πειρασμών – είτε παραλείφθηκε εσκεμμένα είτε και αγνοείται από τους επικριτές του λόγω άγνοιας γενικότερης και προπαντός των ορθόδοξων και ασκητικών προϋποθέσεων του χριστιανισμού. Θα παρένθετα απλά για την ιστορία τη γνωστή προτροπή του αγίου Κοσμά του Αιτωλού να προτιμήσουμε την πλευρά του διαβόλου παρά της γυναίκας, το οποίο θα τον κατέτασσε σε υψηλότερο βάθρο μισογυνισμού από τον σύγχρονό μας όσιο! Αλλά αν δεν ξέρει, ή, καλύτερα, αν δεν θέλει κανείς να κρίνει ορθώς... Για την ιστορία πάντως να υπομνήσουμε απλά ότι ο Γέροντας είχε για πολλά χρόνια άριστες πνευματικές σχέσεις με μοναχές και με απλές πιστές γυναίκες του λαού και εν τέλει κοιμήθηκε στο μοναστήρι της Σουρωτής, κάτω από τη φροντίδα της εκεί ευρισκομένης γυναικείας αδελφότητας.

Περισσότερο να πούμε ότι και εδώ βρέθηκαν καλοθελητές να τον επικρίνουν, θεωρώντας την κοίμησή του εκτός Αγίου Όρους σημείο μη ευαρέστησης του Κυρίου, εξαιτίας μιας άγραφης παράδοσης ότι οι αγιορείτες είναι θεάρεστο να πεθαίνουν μέσα στο Περιβόλι της Παναγίας. Και δεν σκέφτηκαν οι εν λόγω λαϊκοί και μοναχοί και ιερωμένοι κατήγοροί του το αυτονόητο: πως ο Θεός επέτρεψε να κοιμηθεί στον κόσμο, ακριβώς για να καταστεί το μοναστήρι προσκύνημα, για να βοηθιέται πιο εύκολα και άμεσα ο παγκόσμιος λαός του Θεού. Ήδη από όλη την υφήλιο προσέρχονται να προσκυνήσουν και να προσευχηθούν στον τάφο του Οσίου.

[Συνεχίζεται]